

Bruselj, 26. maj 2026
(OR. en)

9680/26

ECOFIN 671
UEM 189
INDEF 105
ECB
EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 22. maj 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2026) 262 final

Zadeva: Priporočilo
PRIPOROČILO SVETA
o dovoljenju Španiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih
odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263
(aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 262 final.

Priloga: COM(2026) 262 final

Bruselj, 22.5.2026
COM(2026) 262 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o dovoljenju Španiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

PRIPOROČILO SVETA

o dovoljenju Španiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹ in zlasti člena 26 Uredbe;

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Osrednji elementi prenovljenega okvira ekonomskega upravljanja EU so Uredba (EU) 2024/1263 skupaj s spremenjeno Uredbo (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem² in spremenjeno Direktivo Sveta 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic³. Cilj okvira je zagotoviti vzdržnost javnega dolga ter trajnostno in vključujočo rast z reformami in naložbami. Okvir spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen srednjeročno ob učinkovitem in doslednem izvrševanju pravil.
- (2) Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, kot so v skladu s členom 17(1), členom 19 ali členom 20 Uredbe (EU) 2024/1263 določene v priporočilu Sveta, so enotna operativna referenca za letni fiskalni nadzor vsake države članice in so v središču novega okvira ekonomskega upravljanja. Z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v navedenem priporočilu Sveta, se uvede proračunska omejitev za štiri- ali petletno obdobje, temelječe na štiriletnem prilagoditvenem obdobju, ki pa se lahko podaljša za največ tri leta.
- (3) Okvir zagotavlja prožnost pri uporabi pravil v primeru izjemnih okoliščin, ki so zunaj nadzora držav članic in ki močno vplivajo na javne finance, v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2024/1263. V takem primeru lahko Svet na zahtevo države članice in na priporočilo Komisije, ki temelji na njeni analizi, v štirih tednih od priporočila Komisije sprejme priporočilo, ki državi članici dovoljuje odstopanje od njenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, kadar (i) izjemne okoliščine, ki so zunaj njenega nadzora, (ii) močno vplivajo na njene javne finance in

¹ UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>).

³ Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30>).

- (iii) pod pogojem, da tako odstopanje srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti. Svet mora tako odstopanje časovno omejiti.
- (4) Voditelji držav ali vlad EU so se na srečanju v Versaillesu 10. in 11. marca 2022 zavezali, da bodo zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini okrepili evropske obrambne zmogljivosti. Ti cilji so bili ponovljeni v strateškem kompasu za varnost in obrambo. Evropski svet je v svojih sklepih o evropski obrambi z dne 6. marca 2025 pozdravil namero Komisije, da kot takojšen ukrep priporoči usklajeno aktivacijo odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast.
- (5) Komisija je v svojem sporočilu z dne 19. marca 2025⁴ vse države članice pozvala, naj usklajeno izkoristijo prožnost, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula, da bi čim bolj povečale učinek na obrambne zmogljivosti EU. Cilj te prožnosti je omogočiti prehod na višje ravni odhodkov za obrambo, pod pogojem, da s tem srednjeročno ni ogrožena fiskalna vzdržnost. V navedenem sporočilu je opisano, da bi aktivacija nacionalne odstopne klavzule državam članicam dovolila odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet pri potrjevanju srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov ali določanju korektivnih poti v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če je to odstopanje utemeljeno s povečanjem odhodkov za obrambo glede na referenčno leto in če letni presežek do vključno leta 2028 ne bo presegel 1,5 % BDP. Povečanja nad tem zneskom bi bila predmet običajnih ocen skladnosti. Takšna zgornja meja je potrebna, da se zagotovi, da ne bo ogrožena fiskalna vzdržnost, hkrati pa se vsem državam članicam dovoli, da pri prehodu na višjo raven odhodkov za obrambo izkoristijo prožnost. Natančni zneski bodo določeni, ko bodo na voljo podatki o realizaciji, da se zagotovi, da se bo dodatna prožnost uporabljala samo za predvideni namen.
- (6) V priporočilu Sveta z dne 21. januarja 2025⁵ je bila potrjena pot gibanja očiščenih odhodkov Španije.
- (7) Španija je 13. aprila 2026 Svetu in Komisiji predložila zahtevo za aktivacijo nacionalne odstopne klavzule.
- (8) Španija v svoji zahtevi poudarja posledice nadaljevanja vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, zaradi katere je potrebno precejšnje povečanje odhodkov za obrambo. To je izjemna okoliščina, ki je zunaj nadzora posamezne države članice. Poleg tega Španija poudarja potrebo, da Evropa postane bolj suverena, bolj odgovorna za lastno obrambo in varnost ter bolj opremljena za ukrepanje in samostojno reševanje takojšnjih in prihodnjih izzivov in groženj. Španija v tem kontekstu poudarja tudi hiter začetek izvajanja industrijskega in tehnološkega načrta za varnost in obrambo v letu 2025, ki je osredotočen na posodobitev opreme oboroženih sil in razvoj novih tehnologij. Ob upoštevanju tega zahteva aktivacijo nacionalne odstopne klavzule za obdobje od leta 2025 do leta 2028 v skladu z drugimi državami članicami, za katere je Svet že aktiviral nacionalno odstopno klavzulo za obrambo.
- (9) Španija v svoji zahtevi sporoča podatke o skupnih odhodkih za obrambo do leta 2025 (tabela 1). Poleg tega Španija izraža svojo zavezo, da bo v prihodnjih letih za obrambo in varnost namenila sredstva v višini, ki ustreza izpolnjevanju ciljev Nata glede

⁴ Sporočilo Komisije (C(2025) 2000 final) z dne 19. marca 2025.

⁵ Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Španije (UL C, C/2025/643, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj>).

zmogljivosti. Zato povečanje odhodkov za obrambo močno vpliva na njene javne finance.

Tabela 1: Skupni odhodki za obrambo v Španiji

	2021 a	2022 a	2023 a	2024 a	2025 b
Skupni odhodki sektorja država za obrambo (v % BDP)	0,9	1,1	0,9	0,9 ⁶	1,0

Vir: a: Eurostat; b: Informacije, ki jih je Svetu in Komisiji predložila Španija.

- (10) Španija ocenjuje, da je povečanje skupnih odhodkov za obrambo kot deleža BDP od leta 2024 do leta 2025 znašalo okoli 0,1 odstotne točke ter torej prispeva k poslabšanju javnofinančnega salda in povečanju javnega dolga.
- (11) Če vse drugo ostane nespremenjeno, bo povečanje odhodkov v obdobju, ki ga zajema nacionalna odstopna klavzula, do konca tega obdobja povzročilo višji javni dolg in višji primanjkljaj. Okvirne projekcije Komisije ob predpostavki linearnega celotnega povečanja javnofinančnih odhodkov, ki ga dovoljuje to priporočilo, do leta 2028 kažejo, da bi bila delež primanjkljaja in delež javnega dolga v BDP v letu 2028 za 1,5 odstotne točke oziroma 1,1 odstotne točke višja, kot če bi očiščeni odhodki rasli v skladu s potjo, določeno v Priporočilu Sveta C/2025/643. Zato bi bila po obdobju aktivacije nacionalne odstopne klavzule verjetno potrebna dodatna fiskalna prilagoditev, da bi se izpolnile zahteve fiskalnega okvira, vključno z zagotovitvijo, da se začne delež dolga dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej dovolj verjetno zmanjšuje ali da srednjeročno ostane na preudarni ravni pod 60 % BDP ter da primanjkljaj ostane na 3 % BDP ali se zmanjša pod 3 % BDP in se srednjeročno ohrani pod to referenčno vrednostjo. Španija priznava, da bodo v prihodnje zaradi strukturno višjih odhodkov za obrambo morda potrebne politike, s katerimi se bosta srednjeročno ohranila fiskalna vzdržnost in skladnost s fiskalnimi pravili. Omejeno predvideno povečanje ravni primanjkljaja in dolga, ki ga povzroča nacionalna odstopna klavzula, skupaj z zavezo Španije, da bo v naslednjem načrtu izvedla potrebno prilagoditev za izpolnitev vseh zahtev fiskalnega okvira, zagotavlja ohranitev fiskalne vzdržnosti v srednjeročnem obdobju.
- (12) Podatke o odhodkih sektorja država za obrambo zbirajo in objavljajo nacionalni statistični organi in Eurostat v skladu z mednarodno klasifikacijo funkcij države (COFOG)⁷ v okviru Evropskega sistema nacionalnih računov (ESR 2010)⁸. Ti podatki so ustrezni za ocenjevanje, kako odhodki za obrambo vplivajo na javnofinančni primanjkljaj, dolg in očiščene odhodke ter povezane koncepte. Eurostat v tesnem sodelovanju z nacionalnimi statističnimi organi vzpostavlja postopek zbiranja

⁶ Najnižja vrednost v obdobju 2021–2024 (0,887 % BDP).

⁷ Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics — Classification of the Functions of Government (COFOG) — 2019 edition (Priročnik o virih in metodah za zbiranje statističnih podatkov COFOG – Klasifikacija izdatkov države po funkcijah (COFOG) – izdaja iz leta 2019).

⁸ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

podatkov. Postopek zbiranja podatkov mora biti usklajen s poročanjem zahtev, določenih z Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009⁹.

- (13) Poleg tega je lahko za nekatere pogodbe za vojaško opremo, podpisane v obdobju aktivacije nacionalne odstopne klavzule, dobava izvedena kasneje, kar vpliva na javne finance šele po obdobju aktivacije klavzule. V ta namen bi se morala prožnost, zagotovljena v okviru nacionalne odstopne klavzule, uporabljati tudi za odhodke za obrambo, povezane s tako poznejšo dobavo, pod pogojem, da so bile ustrezne pogodbe podpisane v obdobju aktivacije klavzule in da ti zapozneli odhodki za obrambo ostanejo v okviru zgoraj navedene skupne zgornje meje.
- (14) Odhodki, financirani s posojili, ki jih zagotavlja Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije¹⁰, bi bili samodejno upravičeni do zgoraj navedene prožnosti. V ta namen bi države članice Eurostatu poročale o vseh odhodkih, povezanih z obrambo, nastalih v okviru instrumenta SAFE v kategorijah „obrambni proizvodi“ in „drugi proizvodi za obrambne namene“, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2025/1106.
- (15) To priporočilo ne spreminja opredelitev javnofinančnega primanjkljaja, dolga in očiščenih odhodkov ter povezanih konceptov. Španija mora podatke na podlagi teh konceptov zbirati in sporočati v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263, Uredbo Sveta št. 479/2009 in Uredbo št. 549/2013 –

PRIPOROČA:

1. V obdobju 2025–2028 se Španiji dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v Priporočilu Sveta C/2025/643, in njihovo preseganje, če očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, ne presegajo:
 - (i) povečanja odhodkov za obrambo kot odstotka BDP od leta 2024;
 - (ii) pod pogojem, da odstopanje, ki presega najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ne presega 1,5 % BDP.
2. V letih po letu 2028 se Španiji še vedno dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v priporočilu Sveta v skladu s členom 17, 19 ali 20 Uredbe (EU) 2024/1263, in njihovo preseganje, če so očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, povezani z dobavo vojaške opreme, za katero so bile pogodbe sklenjene pred koncem leta 2028, in ostanejo v okviru zgoraj navedene skupne zgornje meje.

⁹ Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1).

¹⁰ Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije (UL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

3. V skladu s členom 22(7) Uredbe (EU) 2024/1263 se odstopanja od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, dovoljena s tem priporočilom, na kontrolnem računu Španije ne bodo beležila kot obremenitve.
4. Za zagotovitev pravilnega evidentiranja dodatnih odhodkov mora Španija vključiti dejanske in načrtovane podatke o skupnih odhodkih za obrambo (oddelek 02 COFOG), tudi o naložbah v obrambo (oddelek 02 P.51 COFOG), in kakršnih koli odhodkih, financiranih s posojili SAFE, ki niso zajeta v COFOG-02:
 - (a) za leta $T - 4$, $T - 3$, $T - 2$ in $T - 1$ (pri čemer je leto T tekoče leto) v poročanje Komisiji (Eurostatu) v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009;
 - (b) za leta 2021 do vključno leta T (tekoče leto) v nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in letna poročila o napredku v skladu s členom 11(1) in členom 15 ter členom 21(1) Uredbe (EU) 2024/1263;
 - (c) za leti T (tekoče leto) in $T + 1$ v osnutka proračunskih načrtov v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.

To priporočilo je naslovljeno na Kraljevino Španijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

¹¹ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).